

Justis- og beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2016

Politidirektoratet

02.02.2016

INNHold:

1	INNLEDNING	3
2	HOVEDUTFORDRINGER.....	3
3	MÅL OG PRIORITERINGER I 2016	4
3.1	Mål og krav til rapportering	4
3.2	Prioriteringer 2016.....	6
4	MÅL OG STYRINGSPARAMETERE	6
4.1	Gjennomføre nærpolitireformen	6
4.2	<i>Redusere alvorlig kriminalitet</i>	7
4.3	<i>En mer effektiv straffesaksjede</i>	9
4.4	<i>Styrke forebyggingen av kriminalitet</i>	10
4.5	<i>Redusere sårbarhet i samfunnet</i>	11
4.6	<i>Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering</i>	12
4.7	<i>Kunnskapsbasert forebygging</i>	13
4.8	<i>Bedre ledelse og styrket ledelseskultur</i>	13
4.9	<i>Raskere avklaring av identitet</i>	15
4.10	<i>Raskere retur</i>	15
5	OPPDRA OG RAPPORTERINGSKRAV I 2016	16
5.1	Øvrige oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet	16
5.2	Rapporteringskrav og statistikkrapportering	17
6	FØRINGER 2016.....	17
6.1	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen.....	17
6.1.1	Regjeringens fellesføring for 2016.....	17
6.1.2	Internrevisjon	18
6.1.3	Krav lærling i statlige virksomheter	18
6.1.4	Personalpolitikk og likestilling	18
6.2	Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet til egne virksomheter	18
6.2.1	Oppfølging av IKT	18
6.3	Saker fra Riksrevisjonen	19
7	STYRINGSDIALOG OG RESULTATRAPPORTERING I 2016.....	19
7.1	Etatsstyringsmøter	20
7.2	Rapportering	20
7.3	Risikovurderinger	21
7.4	Evalueringer	21
8	BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER FOR 2016.....	21
8.1	Budsjettrammen for 2016.....	21
8.1.1	Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	21
8.1.2	Budsjettramme kap. 442 Politihøgskolen	24
8.1.3	Budsjettramme kap. 448 Grensekommisæreren	25
9	FULLMAKTER	25
	VEDLEGG.....	27

1 INNLEDNING

Det vises til Prop. 1 S (2015-2016) fra Justis- og beredskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016) fra Finansdepartementet og Budsjettinnst. S. nr. 6 (2015-2016). Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak av 17. desember 2015 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2016, jf. Økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.4.

Med utgangspunkt i målene som er satt i Prop. 1 S (2015-2016) og de hovedutfordringene som er særlig relevante for Politidirektoratet følger tildelingsbrevet for Politidirektoratet i 2016. De mål, styringsparametere, resultatkrav og oppgaver som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Politidirektoratet i 2016. Departementets styringssignaler er rettet til Politidirektoratet, men gjelder for hele politi- og lensmannsetatens virksomhet.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Politidirektoratet skal utføre. Utover de krav og prioriteringer som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av Hovedinstruks for Politidirektoratet, samt øvrig gjeldende regelverk og instruksjer.

POD har et selvstendig ansvar for å følge opp sentrale dokumenter fra Stortinget og regjeringen, regjeringens handlingsplaner og andre dokumenter som gir føringer og oppdrag innenfor direktoratets ansvarsområde. Justis- og beredskapsdepartementet legger i tildelingsbrevet vekt på å omtale endringer og områder som krever en spesiell oppfølging.

2 HOVEDUTFORDRINGER

Regjeringen bygger sin politikk på den enkeltes behov for trygghet i hverdagen. Kriminalitet må bekjempes og samfunnet må reagere tydelig på lovbrudd og ta trusselen fra organisert kriminalitet og terror på alvor.

I bekjempelsen av kriminalitet er et aktivt forebyggende arbeid, i samarbeid med andre offentlige og private aktører, viktig. Politiet skal bidra til at kommuner og lokalsamfunn for øvrig prioriterer forebyggende arbeid.

Trusselbildet påvirkes i stor grad av internasjonale forhold. Publikums forventninger og tillit til politiet er i endring. Utviklingen mot et mer heterogent og sammensatt samfunn stiller politiet overfor krevende oppgaver. I tillegg har publikum andre forventninger til kommunikasjon og samhandling med politiet enn tidligere. Publikums endrede forventninger henger tett sammen med den raske teknologiske utviklingen som preger samfunnet. Det er viktig at politiet utvikler sine tjenester slik at de kan møte dagens og morgendagens utfordringer.

En særlig utfordring er å avdekke og håndtere ulike former for integritetskrenkende og grov profittmotivert kriminalitet. Justis- og beredskapsdepartementet forutsetter derfor at

bekjempelse av vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep, IKT-kriminalitet og økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet, styrkes både kapasitets- og kompetansesmessig i 2016.

Tilstrømningen av asylsøkere til Norge økte sterkt i 2015. Det er også forventet høy tilstrømning i 2016. Det er i budsjettet for 2016 lagt opp til en prognose på 33 000 ankomster. Regjeringen vektlegger at registrering av asylsøkere håndteres på en god måte, samtidig som et effektivt returarbeid styrkes.

Regjeringen vil forebygge og bekjempe kriminalitet gjennom et moderne og handlekraftig politi. Politiet skal være tilgjengelig og til stede der folk er og situasjoner oppstår..

Nærpolitireformen, som ble vedtatt av Stortinget i 2015, innebærer betydelige endringer i politiets struktur og arbeidsmåte. Reformen skal sikre et tilgjengelig, kompetent, effektivt og lokalt nærpoliti. Reformen skal samtidig bidra til å utvikle gode fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer i alle politidistrikt.

Det er viktig at politiet klarer å balansere evnen til å levere tjenester til publikum og samtidig gjennomføre endringstiltak som skal styrke kvaliteten og effektiviteten i tjenesteproduksjonen. Politidirektoratet må derfor sørge for strategisk styring og ledelse av etaten, og at politiets arbeidsverktøy og -metoder er tilpasset behovene og utfordringene etaten står ovenfor. Det er videre viktig at roller og ansvar er avklart og at organiseringen av etaten støtter opp under endringsevnen.

3 MÅL OG PRIORITERINGER I 2016

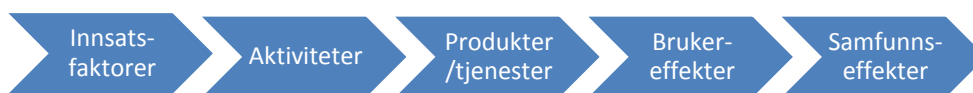
3.1 Mål og krav til rapportering

- *Straffesakskjeden*
 - En mer effektiv straffesakskjede
 - Styrke forebyggingen av kriminalitet
 - Redusere alvorlig kriminalitet
- *Asylkjeden*
 - Raskere avklaring av identitet
 - Raskere retur
- *Samfunnssikkerhet og beredkapsområdet*
 - Redusere sårbarhet i samfunnet
 - Kunnskapsbasert forebygging
 - Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering
 - Bedre ledelse og styrket ledelseskultur
- *Prioritert omstillingsarbeid i 2016*
 - Gjennomføre Nærpolitireformen

Justis- og beredkapsdepartementet utarbeidet i 2015 nye mål for justis- og beredkapssektoren, innenfor områdene straffesakskjeden, asylkjeden og samfunnssikkerhet- og beredkapskjeden. Målene er endringsmål som ble fastsatt på

bakgrunn av politiske ambisjoner og utfordringer og de skal gi gjenfinnbare effekter for samfunnet og brukerne. Målene videreføres i 2016, se figur 1. Politidirektoratet skal bidra til å realisere disse målene for politi- og lensmannsetaten. I tillegg skal Politidirektoratet i 2016 gjennomføre Nærpolitireformen.

Figur 1 Justis- og beredskapsdepartementets mål fordelt på resultatkjeden

«Kjeder»:					
Prioriter- inger 2016		Gjennomføre Nærpoliti-reformen			
Straffesak		Styrke forebyggingen av kriminalitet	En mer effektiv straffesaks-kjede		Redusere alvorlig kriminalitet
Samfunns-sikkerhet og beredskap	Bedre ledelse og styrket ledelseskultur	Styrke samhandling i beredskap og krise-håndtering Kunnskaps-basert forebygging			Redusere sårbarhet i samfunnet
Asyl		Raskere avklaring av identitet	Raskere retur		Færre asylsøkere uten beskyttelses behov

Målene skal gi gjenfinnbare effekter for samfunnet og brukerne. Som det framgår av figuren over, er det ikke utarbeidet mål knyttet til brukereffekter. Enkelte effekter for målgrupper og brukere er innarbeidet i målbeskrivelsene i punkt 4.

Resultatkravene i 2016 er utarbeidet av Justis- og beredskapsdepartementet i dialog med Politidirektoratet.

Politidirektoratet skal i 2016 videreutvikle etatens mål og styringsparametere. På straffesaksområdet skal dette skje i dialog med riksadvokaten. Det er en målsetting at det skal være få, enkle og tydelige mål og styringsparametere for politi- og lensmannsetatens virksomhet. Departementet ønsker i større grad å styre på effekter fremfor aktiviteter og innsatsfaktorer. Det er derfor viktig at Politidirektoratet jobber med å utvikle styringsparametere og indikatorsett som i større grad kan belyse produktivitet i og effektene av etatens arbeid. Departementet ønsker en tett dialog med riksadvokaten og Politidirektoratet om videreutviklingen av styringsparameterne og ber

om at det så tidlig som mulig presenterer forslag til endringer for departementet. Forslag til endringer i styringsparameterne og indikatorsettene for 2017 skal oversendes departementet innen 1. juni 2016.

3.2 Prioriteringer 2016

Politidirektoratet skal særlig prioritere følgende:

- Nærpolitireformen
- Opprettholde og på enkelte områder forbedre tjenesteproduksjonen
- Styrke etterforskningen
- God, sikker og effektiv håndtering av økte asylankomster

4 MÅL OG STYRINGSPARAMETERE

4.1 Gjennomføre nærpolitireformen

Stortinget har etter forslag fra regjeringen, vedtatt at det skal gjennomføres en nærpolitireform som omfatter politi- og lensmannsetatens struktur, oppgaveportefølje og ansvarsdeling og ledelse og kultur i politiet. Målet med reformen er å sikre et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger, og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti, der befolkningen bor, og samtidig utvikles gode fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer.

Nærpolitireformen vil medføre en betydelig omstilling av politiet som igjen skal bidra til å styrke politiets måloppnåelse.

Politi- og lensmannsetaten skal starte gjennomføringen av nærpolitireformen i 2016, og prosjektperioden vil strekke seg over flere år. Gjennomføringsarbeidet må legges opp på en måte som sikrer at politiet har en forsvarlig beredskap og tjenesteproduksjon for øvrig gjennom hele prosessen.

Justis- og beredskapsdepartementet vil sende et eget oppdragsdokument som legger hovedrammene for gjennomføring av nærpolitireformen og rapporteringen til departementet.

I 2016 skal Politidirektoratet gjennomføre sentrale tiltak i reformarbeidet:

- Gjennomføringen av struktur- og organisasjonsendringer i politidistriktene hvor ny politidistriktsstruktur med 12 distrikter implementeres
- Forslag til endring av lokal struktur skal foreligge i alle politidistriktene som grunnlag for videre prosess
- Forbedre samarbeidet med kommunene
- Etterforskningsarbeidet skal følges særskilt opp slik at det skjer en styrking allerede i 2016. Handlingsplanen for etterforskningsfeltet skal følges opp i 2016.
- Starte nasjonal utrulling av politiarbeid på stedet.

Oppgaver:

- *Holdninger, kultur og ledelse.* Det er et mål med nærpolitireformen at politiet skal skape bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og

aktivt medarbeiderskap. Politidirektoratet skal redegjøre for hvilke tiltak som er iverksatt for å nå dette målet. Tiltakene vil bli evaluert av DIFI i 2017.

- *Nødmeldetjenesten.* Politiet skal legge til rette for at én til tre av brann- og redningsetatens 110-sentraler innen utgangen av 2016 skal være lokalisert til politiets operasjonssentral. De nye sentralene skal legge til rette for at helsetjenestens AMK-sentraler kan innplasseres på et senere tidspunkt dersom det blir besluttet.
- *Risiko- og sårbarhetsvurderinger.* Det skal i forbindelse med nærpolitireformen utarbeides risiko- og sårbarhetsvurderinger for de nye politidistriktene innen utgangen av 2016. Beredskap og generelt forebyggingsarbeid skal vektlegges.

Straffesakskjeden

4.2 Redusere alvorlig kriminalitet

For å skape et tryggere samfunn er det et mål å redusere den alvorlige kriminaliteten. Alvorlig kriminalitet kan deles i to hovedkategorier; grove integritetskrenkninger og grov profittmotivert kriminalitet.

Grove integritetskrenkninger

Som grove integritetskrenkninger regnes vold, herunder vold i nære relasjoner, og seksuallovbrudd. Barn er en særlig sårbar gruppe. Saker der barn er ofre skal gis høy prioritet. Mørketallene antas å være høye for vold i nære relasjoner, vold og overgrep mot barn og seksuallovbrudd generelt. Dette er kriminalitet som utgjør en stor belastning for ofrene, samt bidrar til generell utrygghet i samfunnet. Befolkningens tillit til politiet avhenger av at disse sakene blir håndtert raskt og på en god måte. Politiets arbeid med grov integritetskrenkende kriminalitet skal være kunnskapsbasert i arbeidet.

Grov profittmotivert kriminalitet

Grov profittmotivert kriminalitet omfatter blant annet grov narkotikakriminalitet, grove ran, menneskehandel, menneskesmugling og ulike former for økonomisk kriminalitet – herunder arbeidslivskriminalitet, samt grov miljøkriminalitet. Flere av disse formene for kriminalitet vil i tillegg være grovt integritetskrenkende for ofrene som utsettes. Grov profittmotivert kriminalitet er ofte organisert, grenseoverskridende og en ser i økende grad fleksible kriminelle nettverk som skifter kriminalitetsområder og/eller begår ulike kriminalitetstyper samtidig – såkalt multikriminalitet. Kjernen i kriminaliteten er ønske om raskest og størst mulig profitt, en vurdering av oppdagelsesrisiko og straffenivå på ulike områder. Den grove profittmotiverte kriminaliteten er knyttet til både bofaste kriminelle miljøer i Norge, som f.eks. 1 % klubbene og kriminelle gjenger, og utlendinger som oppsøker Norge organisert i mer midlertidige grupper, f.eks. tilreisende vinningskriminelle.

Innsatsen mot arbeidslivskriminalitet skal være prioritert i 2016. Arbeidstilsynet, Skatteetaten, NAV og politiet skal styrke samordningen av innsatsen for å bekjempe arbeidslivskriminalitet. For å bidra til redusert arbeidslivskriminalitet skal etatene

sammen bygge ytterligere kunnskap om kriminelle aktører og omfanget av arbeidslivskriminalitet.

Styrkingen av innsatsen mot økonomisk kriminalitet, i samarbeid med andre myndigheter og kontrollorganer, skal videreføres i 2016.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparametere	Resultatkrav
Grov integritetskrenkende kriminalitet	Flere saker skal anmeldes slik at mørketallene reduseres. Oppklaringen av saker om seksuallovbrudd, grov voldskriminalitet og annen integritetskrenkende kriminalitet skal ligge høyere enn gjennomsnittet de siste tre år. For vold og seksuelle overgrep mot barn skal oppklaring være høyere enn gjennomsnittet de siste tre år.
Grov profittmotivert kriminalitet	Politiet skal sikre inndragning fra utbytte fra straffbare handlinger (profittmotivert kriminalitet). Nivået skal som et minimum tilsvare det nasjonale gjennomsnittet for de siste tre år.

Oppgaver:

- *Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet*
 - Det skal etableres og formaliseres et konkret, praktisk og operativt samarbeid mellom etatene på lokalt nivå, for eksempel gjennom samarbeidsavtaler, eller en tidfestet plan for etablering av slikt samarbeid. Status for dette arbeidet skal redegjøres for i etatenes felles rapportering, jf. omtale under.
 - Et viktig mål for myndighetssamarbeidet, er økt utnyttelse av etatenes virkemiddelapparater slik at de samlet kan gi best mulig effekt. Det pågående samarbeidet i Bergen, Stavanger og Oslo, hvor Arbeidstilsynet, Skatteetaten og politiet er samlokalisert, og hvor bl.a. Arbeids- og velferdsetaten deltar, videreføres i 2016. I 2016 styrkes og utvides dette samarbeidet ytterligere gjennom snarlig etablering av to nye samlokaliserte enheter. Det er bevilget til sammen 24 mill. kroner til Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten til dette formål. Sentrene skal etableres så snart som mulig og lokaliseres dit hvor det etter etatenes vurdering vil ha størst effekt i arbeidet for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.
 - Etatene skal også for 2016 utarbeide en felles forpliktende handlingsplan for styrket innsats mot arbeidslivskriminalitet. Planen skal ferdigstilles og iverksettes så tidlig som mulig i 2016.

- Det er besluttet at det skal etableres et felles nasjonalt analyse- og etterretningssenter for økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet ved Økokrim. Dette vil bli behandlet i særskilt oppdragsbrev.
- *Nytt studium mot økonomisk kriminalitet for politiet og kontrolletatene.*
Politidirektoratet skal sørge for at Politihøgskolen, sammen med blant annet Skatteetaten, utarbeider et studium for kontrolletatene og politiet med sikte på oppstart annet halvår 2016. Direktoratet skal orientere departementet om Politihøgskolens planer og budsjett før iverksettelse av studiet. Det er foreløpig holdt tilbake bevilgning i departementet til dette tiltaket.
- Bidra til å utarbeide samarbeidsavtale mellom The United States Department of Justice /FBI og Justis- og beredskapsdepartementet/POD.
- Følge opp tiltakene i JDs strategi for å bekjempe IKT-kriminalitet.
- Følge opp politiets tiltak i handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2014 - 2017) og tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og unge (2014 - 2017).
- Politidirektoratet skal opprette et nytt barnehus i politidistrikt Øst, Østfold, jf Innst. S 6 (2015-2016)

4.3 En mer effektiv straffesakskjede

En effektiv straffesakskjede med god kvalitet og fremdrift i alle ledd, er viktig for å oppnå best mulig forebyggende effekt, økt rettssikkerhet for de involverte og for å bidra til bedre kriminalitetsbekjempelse. Pågrepne personer som settes i politiarrest skal overføres til fengsel innen to døgn etter pågripelsen. Fristen må overholdes strengt.

Kvaliteten på etterforskningen av saker med alvorlig kriminalitet skal øke, og sakene skal bringes raskere inn for domstolen. Ved kompleks og alvorlig kriminalitet må kravet til hurtighet vurderes opp mot oppklaring og mulighetene for å inndra utbytte. Ved grove integritetskrenkelser er hurtig etterforskning og irettføring viktig av hensynet til fornærmede og pårørende, ved siden av at tidlig avklaring skaper trygghet i samfunnet.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparametere	Resultatkrav
Restansesituasjonen	<ul style="list-style-type: none"> – Antall ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 12 mnd. skal ikke overskride 6 000 – Antall ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 3 mnd. skal ikke overskride 30 000
Ventetid tilrettelagte avhør	Frister for tilrettelagte avhør i statens barnehus skal overholdes

Oppgaver:

- Politidirektoratet skal utarbeide en plan for å sikre at ventetid på tilrettelagte avhør av barn og andre særlig sårbare grupper blir ihht frist i løpet av første halvår 2016. Planen skal være ferdig innen 01.03.2016. I saker der hensynet til barnets beste tilsier at avhør tas senere enn fristen, skal det dokumenteres særskilt i hver enkelt sak.
- Politidirektoratet skal tilrettelegge IKT-løsninger og rutiner slik at politiet kan velge mellom flere akkrediterte og kvalifiserte leverandører for analyse av DNA-spor i straffesaker, med sikte på oppstart i 2017, jf. eget oppdragsbrev.
- Politidirektoratet skal påse at politidistriktene utvikler og følger rutiner som sikrer en vesentlig reduksjon i antall personer som overføres fra politiarrest til fengsel etter fristen på to døgn.

4.4 Styrke forebyggingen av kriminalitet

Forebygging av kriminalitet skal være gjennomgående i alt politiarbeid, herunder i politiets forvaltningsarbeid, for å bidra til redusert kriminalitet. Politiets kriminalitetsforebyggende arbeid skal være målrettet, kunnskapsbasert og systematisk. God forebygging krever bevisst og langsiktig innsats.

Effektiv kriminalitetsforebygging krever et godt samarbeid i etaten og på tvers av samfunnssektorer. Politiet skal aktivt delta og legge til rette for et samarbeid med andre viktige aktører, herunder kommunene.

Effektivt kriminalitetsforebyggende arbeid vil medføre mindre ressursbruk knyttet til straffbare handlinger. Dette tilsier at mer innsats bør settes inn på et tidlig tidspunkt for å forebygge at lovbrudd finner sted. Den forebyggende innsatsen skal være målrettet og med et særlig fokus på barn og unge, samt på å hindre tilbakefall blant unge lovbrøyttere.

Det vises også til omtale av forebygging under punkt 4.7 Kunnskapsbasert forebygging.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparameter	Resultatkrav 2016
Oppfølging av unge lovbrøyttere	<ul style="list-style-type: none">– Politiet skal ta i bruk ungdomsoppfølging og ungdomsstraff i alle politidistrikt.– Gjennomføre bekymringssamtaler.– Tett oppfølging av gjengangere for å hindre tilbakefall.
Kunnskapsstyrt forebygging	<ul style="list-style-type: none">– Politiet skal ta i bruk risikovurderingsverktøy (SARA, PATRIARK o.a).– Bruk av kriminalitetsforebyggende samarbeidsstrukturer som politiråd og SLT.– Politiet skal benytte muligheten til å tilbakekalle tillatelser (våpenkort,

	fører kort, ordensvaktgodkjenning, pass mv.) for å forebygge kriminalitet og ulykker.
--	---

Oppgaver:

- *Analyse av barne- og ungdomskriminaliteten* - Politidirektoratet skal i 2016 utarbeide en nasjonal analyse av barne- og ungdomskriminaliteten i 2015 med særlig oppmerksomhet mot unges digitale liv og hvordan det påvirker kriminaliteten (jf. anbefaling fra Politidirektoratet i rapporten om barne- og ungdomskriminaliteten for 2014 hvor dette feltet trekkes frem som et område med for lite kunnskap).
- Implementering av de strafferettslige reaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging - Politidirektoratet og Sekretariatet for konfliktrådene (SfK) skal sammen utarbeide en årlig analyse av unge som har gjennomført ungdomsstraff og ungdomsoppfølging med særlig fokus på tilbakefall.
- Følge opp samarbeidsavtalen mellom politiet og Antidoping Norge.

Samfunnssikkerhet og beredskap

4.5 Redusere sårbarhet i samfunnet

Politiet er en sentral aktør i arbeidet med å ivareta samfunnets og enkeltmenneskets trygghet og sikkerhet. Politiet bidrar gjennom forebygging, ved avdekking, ved å være i beredskap, ved sin håndtering av hendelser, ved sitt arbeid med gjenoppretting av normalt tilstand og ved sin deltagelse i den samlede læringsprosessen for å sikre bedre tjenesteutøvelse. Dette arbeid skal samlet sett bidra til at publikums tillit til politiet styrkes og at publikum opplever at politiet er tilgjengelig med hjelp/bistand når det trengs.

Den politioperative beredskapen skal videreføres på minimum dagens nivå i 2016. Roller og ansvar for håndtering av hendelser og kriser må være klart definert innad i politidistriktet og kommando og kontrollapparatet må være intakt til enhver tid i overgangsperioden før ny struktur og organisering er implementert. Særlig viktig er dette ifm organisasjonsendringene som følger av nærpelitireformen.

Gode verdivurderinger må ligge til grunn for det sårbarhetsreducerende arbeid, spesielt innenfor politiets egne virksomhetskritiske funksjoner. Alle virksomheter plikter selv å ha oversikt over egne sårbarheter og sette inn tiltak for å redusere disse. For å kunne redusere sårbarhet må politiet ha etablert god forståelse for hva som må beskyttes for at politiets virksomhet skal kunne opprettholdes. Det er særlig viktig at kartløsningene som politiet er avhengig av for å kunne ivareta sin beredskapsfunksjon, er tilgjengelige og gir effektiv oppgaveløsning.

Risiko- og sårbarhetsanalyser skal ligge til grunn både for forebyggende tiltak og øvrig arbeid innenfor samfunnssikkerhetsområdet. I tillegg skal politiet så langt det er mulig

bidra med råd, veiledning og bidrag til andre aktører som har viktige funksjoner i samfunnet.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparametere	Resultatkrav
Responstid	Kravene til responstid for 2015 videreføres i 2016

Oppgaver:

- Gjennomføre nødvendige sikkerhetstiltak i IKT-infrastrukturen.
- Politiet skal videreføre igangsatte kortsiktige og langsiktige tiltak på datasentre og nettverk for å styrke tilgjengeligheten til politiets IKT-løsninger.
- IKT-beredskapsplaner og øvingsvirksomhet skal være innarbeidet i virksomhetens system for styring og kontroll på informasjonssikkerhetsområdet. Det bør øves minst en gang i året.
- Politidirektoratet skal igangsette en kartlegging av verdier, risiko og sårbarhet i politiet, og de innsatsfaktorene som er kritiske for ivaretagelse av oppgavene innenfor sikkerhet og beredskap.
- Politidirektoratet skal fortsette innføringen av krisehåndteringsverktøyet CIM i politi- og lensmannsetaten, samt implementere effektiv situasjonsrapportering ved hjelp av CIM.
- Politidirektoratet skal delta i arbeidet med utvikling av et felles ressursregister i regi av Barents Watch, herunder delta i brukergruppen for prosjektet "felles ressursregister". Politidirektoratet skal bidra aktivt til å sikre at operative etater med ansvar for liv, helse, miljø og materielle verdier hurtig finner de rette ressursene.
- Politidirektoratet skal innen 1.4.2016 legge frem en plan for hvordan Beredskapstroppens behov for utstyr til maritime operasjoner kan ivaretas.

4.6 Styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering

I dagens komplekse samfunn, med sterke avhengigheter mellom virksomheter og sektorer, er det avgjørende for god beredskap og krisehåndtering at oppgaveløsningen skjer i samhandling mellom relevante virksomheter. Politiet har viktige funksjoner med tanke på å sikre samhandling, både på operativt og taktisk nivå.

Politiet skal til enhver tid ha ajourførte beredskapsplaner lett tilgjengelig for alle relevante medarbeidere. Planverket skal gjenspeile at læringspunkter fra evaluering av øvelser og hendelser er hensyntatt. Politiet skal være i stand til å håndtere alvorlige hendelser og kriser slik at skadevirkningene begrenses og det sikres rask gjenoppretting av normaltstanden.

Oppgaver:

- Politidirektoratet skal etablere og sette i drift et situasjonssenter i direktoratet, som skal understøtte etatens evne til krisehåndtering og samhandling.
- Politidirektoratet skal delta i planlegging og gjennomføring av forbedringer av nødmeldetjenesten innen «Program for forbedring av nødmeldingstjenesten (PFN).
- Politidirektoratet skal, i samarbeid med hovedredningssentralene, bistå politidistriktene med å etablere nye lokale redningssentraler på grunnlag av organisasjonsendringene som følge av nærpelitireformen og den nye organisasjonsplanen for redningstjenesten.

4.7 Kunnskapsbasert forebygging

Politiet skal innhente kunnskap og bidra til kunnskapsutvikling innenfor samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet, med sikte på egen forebyggingsvirksomhet og bidra til å dekke andre innsatsaktørers behov for kunnskapsgrunnlag for forebyggende strategier og tiltak.

For å styrke det kunnskapsbaserte forebyggende arbeidet må politiet arbeide systematisk ved å innhente, strukturere, analysere, anvende og formidle kunnskap av betydning for forebygging.

Det er viktig at politiet samarbeider med andre aktører som driver kunnskapsutvikling med samme formål, og er aktive deltagere i den forskningsbaserte kunnskapsutvikling. Politirådene skal konsentrere seg om forebygging, også innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Som grunnlag for politirådenes arbeid med utvikling og gjennomføring av målrettede forebyggende tiltak må det lokalt utveksles kunnskap om grupper, trender og nye fenomener.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparameter	Resultatkrav
Forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme	Samtlige politidistrikt skal ha: <ul style="list-style-type: none">– radikaliseringskontakt som skal ha oppgaver som beskrevet i handlingsplanen– samarbeidsnettverk i samtlige kommuner ved bruk av politirådene– utviklet lokale handlingsplaner som dekker samtlige distrikter

4.8 Bedre ledelse og styrket ledelseskultur

Ledelse i politiet skal kjennetegnes ved at det både settes tydelig retning for utviklingen av etaten, og på gode endringsprosesser. For å sikre at politiet er en attraktiv arbeidsplass som leverer gode resultater skal ledelse innebære utvikling av medarbeiderskap og faglig dyktige medarbeidere. Politiets skal ha følgende effektmål for arbeidet:

- Et mer tilgjengelig og tilstedeværende politi med god forankring og samhandling.
- Et mer enhetlig politisom leverer likere polititjenester med bedre kvalitet i hele landet.

- Et politi med bedre kompetanse og kapasitet, som deler kunnskap og lærer av erfaringer.
- Et politi som skaper bedre resultater i en kultur preget av åpenhet og tillit gjennom god ledelse og aktivt medarbeiderskap, hvor det å si ifra om kritikkverdige forhold ses positivt på.
- Et politi som arbeider mer effektivt ved å ta i bruk bedre metoder og ny teknologi.

Samhandling mellom PST- DSE og de lokale PST-enheter skal sikre tett samarbeid både om strategiske, taktiske, operative og administrative forhold både mellom Politidirektoratet og DSE og internt i de enkelte politidistrikt. Et tett samarbeid skal legge til rette for å ta ut synergier til fordel for begge parter.

Den videre utviklingen av forholdet mellom PST-DSE, Politidirektoratet, politimestrene og de lokale PST-enhetene skal følges opp i henhold til kommende føringer fra Justis- og beredskapsdepartementet. POD skal påse at samarbeid med PST/DSE blir tatt inn som resultatmål i lederlønnskontraktene til politimesterne.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparameter	Resultatkrav
Evaluering av større hendelser og øvelser	Resultatene av evalueringene bør brukes målrettet i planleggingen slik at man ved neste reelle hendelse (øvelse) ser en positiv utvikling på de områdene det er avdekket forbedringspunkter

Et eget oppdrag knyttet til ledelse, kultur og holdninger er formulert under punktet om nærpolitireformen.

Oppgaver:

- Samarbeid Politiets sikkerhetstjeneste/DSE og Politidirektoratet:
 - o POD skal rapportere på status i samarbeidet med PST/DSE i gjennomføringen av nærpolitireformens organisasjonsendringer og tilsetninger. Tertial- og årsrapport. Samarbeidet vil også være tema i styringsdialogen.
- For å sikre god ledelse i kriser er det helt nødvendig at politiet har et oppdatert planverk og at dette er kjent for de medarbeiderne som skal benytte det. Det er særlig viktig at direktoratets situasjonssenters rolle klargjøres og at den kommuniseres tydelig til politidistriktene. Dette bør følges opp med øvelser som dekker situasjonssenterets samhandling med operasjonstralene.

Asylkjeden

Den overordnede målsettingen for politiets arbeid på asylområdet er å avklare identiteten til de som søker asyl i Norge, bidra til at færrest mulig personer uten lovlig opphold skal oppholde seg i landet, at færrest mulig personer uten beskyttelsesbehov søker asyl, samt å minimere samfunnets kostnader forbundet med ulovlig opphold.

4.9 Raskere avklaring av identitet

Av hensyn til innbyggernes trygghet og rettssikkerhet er det viktig at norske myndigheter kjenner identiteten til personer som oppholder seg i Norge. En tidlig avklaring av korrekt identitet bygger opp under legitimiteten til asylinstituttet, legger til rette for effektiv og sikker saksbehandling i UDI og UNE, og er en forutsetning for en effektiv returpolitikk. Politiets utlendingsenhet og politidistriktene skal ha kompetanse og kapasitet til å avklare korrekt ID så raskt som mulig, i så mange saker som mulig. Nasjonalt ID-senter skal bidra til kompetanseheving i politiet og hos andre virksomheter med ansvar for identitetsopplysninger.

Det skal foretas språktester når det anses hensiktsmessig for å kunne avsløre om noen forsøker å oppgi uriktige opplysninger om identitet. For mange søkere er det kun foretatt en innledende registrering. Registreringsrestansene skal nedarbeides snarlig i samarbeid med UDI.

Raskere avklaring av identitet bør for øvrig ses i sammenheng med straffesakskjeden og med samfunnssikkerhet og beredskapsområdet.

4.10 Raskere retur

Politiet skal gjennom returarbeidet søke å oppnå følgende samfunnseffekter:

- Kriminalitetsreduksjon
- Redusert antall nye asylsøkere uten beskyttelsesbehov
- Færrest mulig personer med ulovlig opphold i landet
- Reduserte samfunnsøkonomiske kostnader knyttet til personer med ulovlig opphold

Rask retur av grupper som kan ha effekt på tilstrømningen fremover, og av asylsøkere som begår kriminalitet og hvor uttransportering kan gjennomføres, skal gis høy prioritet.

Returarbeidet skal være kostnads- og formåls effektivt, og det skal vurderes om bruk av direktefly er hensiktsmessig. Returarbeidet skal også innrettes slik at det bidrar til at flest mulig selv velger assistert retur. Politiet og UDI skal samarbeide for størst mulig samlet måloppnåelse på returfeltet.

I en situasjon med en vesentlig økning i asylankomstene i forhold til prognosene skal sikker og effektiv registrering prioriteres så langt det er nødvendig av hensyn til nasjonal sikkerhet og for å forhindre at unødvendig mange saker må tas til realitetsbehandling. Registrering er også en forutsetning for behandling av asylsøknaden og gjennomføring av vedtak.

Det er for 2016 lagt til grunn planforutsetninger på 33 000 asylsøkere. Returarbeidet skal innrettes mot at de beskrevne samfunnsmessige effektene i størst mulig grad oppnås. For å belyse måloppnåelsen på returområdet skal det rapporteres både kvantitativt og kvalitativt. Departementet legger til grunn at Politidirektoratet fortløpende vurderer ressursbehovet og muligheten for å øke antall returer, og at eventuelle budsjettmessige konsekvenser som følge av dette tas opp på egnet måte.

POD og UDI skal levere felles rapportering på arbeidet med å oppnå flest mulig returer samlet sett, samt prioritering av returer som vil ha effekt på tilstrømningen fremover og hvordan tvangsreturer påvirker antall assisterte retur.

Styringsparametere for dette målet med resultatkrav for 2016 er som følger:

Styringsparameter	Resultatkrav
Uttransportering med tvang	Politiet skal uttransportere minst 9 000 personer uten lovlig opphold i Norge. Økningen sammenlignet med 2015 skal i særlig grad rette seg mot personer i kategorien «Asyl» og «Dublinere».

5 OPPDRAG OG RAPPORTERINGSKRAV I 2016

5.1 Øvrige oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet

- Eventuelle oppdrag i tildelingsbrevet eller oppdragsbrev for 2015 som ikke er slutført som forutsatt, skal gjennomføres i 2016.
- Arbeidstidens plassering skal styres av virksomhetens behov, jf. rapport fra 22. juli-kommisjonen (NOU 2012:14). Politidirektoratet skal redegjøre for hvilke tiltak som er iverksatt for å ivareta virksomhetens behov i forbindelse med tjenestepanlegging. Det skal også fremgå av rapporteringen hvilke resultater de igangsatte tiltak har gitt.
- Politidirektoratet bes om å utrede behov for kapasitet og struktur for utdanningstilbudet ved PHS. Frist 1. oktober 2016.
- Etablere nytt SUA-kontor i Trondheim i samarbeid med andre berørte etater.
- POD bes vurdere om det kan etableres en forenklet registreringsprosess for utenlandske sesongarbeidere på steder det kan være hensiktsmessig av hensyn til samlet tid og ressursbruk, herunder ved å delegere dette til lokale lensmannskontor eller andre myndigheter. Frist 1.4.16.
- Politidirektoratet bes om å ivareta det praktiske og faglige arbeidet som Schengen-evalueringen medfører, jf oppdragsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet.
- Departementet vil komme tilbake med en nærmere beskrivelse av forventninger knyttet til Politidirektoratets rolle som program- og prosjektpartner i arbeidet med EØS midlene i et eget oppdragsbrev. Oppdragsbrevet vil omhandle oppfølging i inneværende programperiode og forventninger til Politidirektoratets rolle i den neste programperioden.

5.2 Rapporteringskrav og statistikkrapportering

Departementet ber om at Politidirektoratet benytter egnet statistikk og kvalitative vurderinger og evalueringer til å belyse måloppnåelse på hovedmålene.

For 2016 ber vi i tillegg om rapportering som følger av vedlegg 3 Statistikkrapportering.

Andre særskilte krav:

- *Politiråd – status i samarbeidet med kommunene*: Dekningsgrad (antall kommuner), tiltak for å styrke samarbeidet, samt vurdering av kvaliteten i politidistriktenes arbeid i politiråd (gjennomførte egnevalueringer o.a.). Plan for opprettelse av politiråd i alle kommuner.
- Redegjøre for hvordan bemanningsøkningen har gjort det mulig å styrke innsatsen innen de prioriterte områdene (bekjempelse av vold og seksuelle overgrep mot barn, IKT-kriminalitet og økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet) og hvilke resultater som er oppnådd.
- Status for gjennomføring av tiltak i handlingsplan mot vold i nære relasjoner (2014-2017)
- Status for gjennomføring av tiltak i tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og unge (2014-2017)
- Når det gjelder innsatsen mot arbeidslivskriminalitet skal etatene omtale resultatene innenfor eget forvaltningsområde i årsrapporten. I tillegg skal etatene utarbeide felles rapport om samarbeidet hvor det redegjøres for prioriteringer og resultater av samarbeidet. Arbeidstilsynet leder arbeidet med fellesrapporten og sender denne til Arbeids- og sosialdepartementet samtidig med årsrapporten.

6 FØRINGER 2016

6.1 Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

6.1.1 Regjeringens fellesføring for 2016

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen. I 2016 skal Politidirektoratet kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Politidirektoratet står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal Politidirektoratet vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I årsrapporten for 2016 skal Politidirektoratet omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

KMDs rundskriv H-14 /2015 Fellesføring i tildelingsbrevene for 2016 vedlegges.

6.1.2 Internrevisjon

I rundskriv R-117 fra Finansdepartementet, Internrevisjon i statlige virksomheter, fra 20. mai 2015, stilles det krav om at alle virksomheter med samlede utgifter eller samlede inntekter over 300 mill. kroner, skal vurdere om de bør bruke internrevisjon. Dette gjelder for virksomheter som ikke allerede har etablert, eller besluttet å etablere, en internrevisjon.

Politidirektoratet skal vurdere om de bør bruke internrevisjon. Vurderingen skal sendes Justis- og beredskapsdepartementet til orientering, med kopi til Riksrevisjonen og Direktoratet for økonomistyring. Rapportering 1. mai 2016.

6.1.3 Krav lærling i statlige virksomheter

Regjeringen har besluttet å iverksette en strategi for å øke antall lærlinger i statsforvaltningen, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-flere-larlinger-i-staten/id2428339/>. Et sentralt tiltak i strategien er et krav til alle statlige virksomheter om å knytte til seg minst én lærling.

Dersom politiet ikke har oppfylt kravet om en lærlingplass i 2015 og/eller i 2016, må det gjøres rede for årsaken til dette og hvilke tiltak Politidirektoratet vil foreta seg for å oppfylle kravet. Rapporteres 2. tertial 2016.

6.1.4 Personalpolitikk og likestilling

Det er et overordnet mål å sikre at Justis- og beredskapsdepartementet og underliggende virksomheter til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på en best mulig måte. Videre er det et mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og ha en variert erfaringsbakgrunn med hensyn til kjønn, alder, nedsatt funksjonsevne og etnisk bakgrunn.

Det bes om at virksomheten i årsrapporten/årsberetningen utarbeider en tilstandsrapport for likestilling basert på anbefalingene i veilederen. Politidirektoratet skal i årsrapporten redegjøre for status og for hvilke tiltak som er iverksatt for å øke andelen av kvinnelige ledere dersom denne er under 40 pst.

Politidirektoratet skal i årsrapporten redegjøre for planlagte og gjennomførte tiltak som fremmer likestilling på alle de tre diskrimineringsgrunnlagene kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne, i tråd med rapporteringsmalen i veilederen [«Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten»](#). Politidirektoratet skal utarbeide en tilstandsrapport for likestilling basert på anbefalingene i veilederen.

6.2 Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet til egne virksomheter

6.2.1 Oppfølging av IKT

IKT-utviklingen i justissektoren skal gjennomføres i tråd med vedtatt IKT-strategi 2011-

2015 og IKT-handlingsplan 2016. IKT-handlingsplanen beskriver de utviklingsprosjekter som skal gjennomføres i perioden for å støtte opp under målsetningene i vedtatt IKT-strategi og avdelingenes IKT-mål. Overordnede fellesføringer for alle IKT relaterte investeringer i staten følger av Digitaliseringsrundskrivet H-17/15. Nye krav fra rundskrivet er innarbeidet i IKT-handlingsplanen. Det skal rapporteres i samsvar med IKT-styringsmodell i justissektoren.

I styringen av Politidirektoratets IKT-portefølje er Politidirektoratet ansvarlig for å avsette nødvendige midler og bemanning til å sikre forsvarlig drift og forvaltning av løsninger og systemer. Politidirektoratet skal årlig forelegge utkast til overordnet porteføljeprioritering med prosjektforslag til departementet for eventuelle merknader. Ved hendelser som medfører behov for større omprioriteringer i porteføljen skal Politidirektoratet straks orientere departementet.

Politidirektoratet skal innen 1. mars 2016 foreslå hvilke IKT-prosjekter det skal rapporteres på til Justis- og beredskapsdepartementet.

Politidirektoratet skal i tertialrapportene rapporteres på:

- Utviklingsprosjekter
- Drift og utvikling

6.3 Saker fra Riksrevisjonen

Merknader fra Riksrevisjonen skal følges opp. Det er Politidirektoratets ansvar å sørge for at saker som Riksrevisjonen har påpekt blir fulgt opp i tråd med den mal og de rutiner departementet er blitt enig med direktoratet om skal ligge til grunn for oppfølgingen. Det gjelder både nye saker (også forvaltningsrevisjoner), og eldre saker som enda ikke anses for å være kvittert ut.

Rapportering på oppfølging av saker som er tatt opp av Riksrevisjonen skal inkluderes i tertialrapporteringene, og det skal særskilt vurderes om sakene anses kvittert ut.

Departementet vil for 2016 særlig fremheve oppfølging av Riksrevisjonens merknad om Biometriske pass.

Direktoratet skal prioritere arbeidet med å ferdigstille eldre saker som ikke anses kvittert ut og fremlegge tidsplan for å lukke avvik innen 1. april 2016.

Direktoratet skal gjøre vurderinger av områder hvor Riksrevisjonen forbereder gjennomgang, og der vurderingen viser behov for forbedringer som kan ende med merknad, skal tiltak iverksettes, og ikke vente til Riksrevisjonens gjennomgang eventuelt fører til en merknad. Direktoratet skal uten opphold, informere departementet om viktige saker som de har dialog med Riksrevisjonen om.

7 STYRINGSDIALOG OG RESULTATRAPPORTERING I 2016

Prinsippene for styringen av Politidirektoratet og direktoratets egen virksomhet er nedfelt i Justis- og beredskapsdepartementets instruks for Politidirektoratet. I instruksen

er også Politidirektoratets ansvarsområder og hovedoppgaver nedfelt. Styring og oppfølging av Politidirektoratet skjer i regi av Politiavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet.

7.1 Etatsstyringsmøter

Dato for etatsstyringsmøter mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet i 2016:

- 17. mars kl. 11.00 – 15.00
- 24. juni kl. 09.30 – 12.30
- 31. oktober kl. 10.00 – 14.00

Faste punkter på dagsorden for møtene:

1. Utkvittering av oppfølgingssaker fra forrige møte.
2. Måloppnåelse på prioriterte innsatsområder, ressursprioritering og risiko.
3. Vesentlige avvik iht. krav i tildelingsbrevet.
4. Regnskap/budsjett/økonomi/prognoser.
5. Oppfølging av Riksrevisjonssaker.
6. Eventuelt.

7.2 Rapportering

En grunnleggende forutsetning for god styringsdialog er gode styringsdata, analyser og rapportering om kriminalitetsutviklingen, måloppnåelse og ressursutnyttelse.

Rapporteringsfrister:

- 1. tertialrapport per 30/4 skal leveres innen: 31. mai
- 2. tertialrapport per 30/8 skal leveres innen: 30. september
- Årsrapport/rapport for 3. tertial skal leveres innen: 15. februar 2017

Regnskapsrapporteringen skal følge de tertialvise fristene, og de nye retningslinjene for rapportering utarbeidet i samarbeid mellom departementet og Politidirektoratet skal legges til grunn.

Det framgår av vedlegg tidsfrister og frekvens for rapportering.

Strasak-rapportering skal også foretas per tertial, jf. fristene over.

Justis- og beredskapsdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i budsjettproposisjonen for kommende år. Politidirektoratets resultatrapportering for 2016 vil danne grunnlag for denne rapporteringen.

Årsrapporten skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge.

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

7.3 Risikovurderinger

Som det fremgår av Instruks til Politidirektoratet legger departementet til grunn at Politidirektoratet har en tilfredsstillende intern kontroll, jf. § 14 i Reglement for Økonomistyring. Som ledd i internkontrollen skal direktoratet identifisere risikofaktorer som kan medvirke til at virksomhetens mål ikke nås. Der hvor det vurderes å være høy risiko skal risikoreduserende tiltak iverksettes innenfor virksomhetens fullmakter. Det skal også gjøres vurderinger av om resterende risiko er akseptabel.

Politidirektoratets risikovurdering for det kommende året skal oversendes departementet før første styringsdialogmøte i 2016 og skal være tema i dette møtet. I forbindelse med senere styringsdialoger skal direktoratets risikovurdering oppdateres.

7.4 Evalueringer

POD skal gjennomføre evalueringer som et ledd i den strategiske virksomhetsutviklingen. Det må etableres en plan for hvordan evalueringer som skal gjøres i løpet av året skal følges opp i etterkant.

På oppdrag fra Finansdepartementet har Direktoratet for økonomistyring (DFØ) etablert en internettbasert portal hvor alle evalueringer som gjennomføres i staten skal bli samlet på ett sted. Portalen finnes på nettsidene til DFØ, www.dfo.no.

8 BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER FOR 2016

8.1 Budsjettrammen for 2016

8.1.1 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Følgende midler stilles til disposisjon for Politidirektoratet i 2016, jf. vedtak i Stortinget 17.12.2015:

Kap. 440		(i 1000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	14 437 799
Post 21	Spesielle driftsutgifter	291 520
Post 22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	10 493
Post 23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	26 445
Post 25	Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, <i>overslagsbevilgning</i>	115 000
Post 70	Tilskudd*	11 600

Sum kap. 440 14 892 857

* Post 70 skal dekke tilskudd til Kriminalitetsforebyggende tiltak (7,2 mill. kr) og Politidrett, Politihistorisk selskap og Politiets pensjonistforbund (4,4 mill. kroner).

Kap. 3440		(i 1000 kr)
Post 01	Gebyr – pass og våpen	261 710
Post 02	Refusjoner	438 800
Post 03	Salgsinntekter	189 796
Post 04	Gebyr – vaktelskaper	1 777
Post 05	Personalbarnehage	5 492
Post 06	Gebyr – utlendingssaker	198 182
Post 07	Gebyr – sivile gjøremål	766 020
Post 08	Refusjoner fra EUs grense- og visumfond	17 800
<i>Sum kap. 3440</i>		1 879 577

Bevilgningen under post 440.01 er disponert på følgende måte:

		(i 1 000 kr)
Bevilgning til POD		14 437 799
Sentrale avsetninger i Justis- og beredskapsdepartementet		65 500*
<i>Sum post 440.01</i>		14 503 299

*Av beløpet på 65,5 mill. kr er 25 mill. kr knyttet til arbeidet med utredning av beredskapssenter

Viktige endringer i Politidirektoratets tildeling på kap. 440 post 01 (fra 2015):

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Ansette 349 nyutdannede fra PHS 2015 (konsekvensjustert inn helårseffekt)	160,0
Ansette 347 nyutdannede fra PHS høsten 2016 (halvårseffekt)	163,2
50 nye påtalejurister (virkningspunkt 1.5.2015, konsekvensjustert inn helårsvirkningen)	14,5
Nærpolitireformen	124,4
Modernisering av IKT i politiet	100,0
Statens barnehus (83 mill. kr totalt, 5 mill. kr prioriteres innenfor politiets budsjetttramme, jf. videreføring fra RNB-15)	78,0
Oppsporing av personer på ukjent adresse og opprettelse av flere tilbakekallssaker	11,0
Konsekvensjustering - videreføring av RNB2015 - uttak av syriske flyktninger	21,6
Trandum modul 3 drift (drift 2. halvår 2016)	23,8
Økt bevilgning som følge av økte asylankomster, Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016)	271,8
Forlengelse av norsk bidrag til Frontex fellesoperasjon Poseidon, jf. JDs brev av 08.01.2016	4,2
Frontex fellesoperasjon Triton (Siem Pilot), jf. JDs brev av 08.01.2016	35,0
Norsk kontingentbidrag til Frontex ifm. fellesoperasjoner i Middelhavet, jf. også RNB-15	10,6
Tilskudd til EUs indre sikkerhetsfond - utgifter til prosjekter	21,2
Videreføring av RNB2015 - Fem stillinger ved lokale PST-enheter knyttet til fremmedkrigerproblematikken	4,7
Prosjekt hurtigbehandling i Oslo	1,8

SUA Trondheim	3,5
2 nye senter til bekjempelse av arbeidslivskriminalitet	6,0
Dyrepoliti, 1 ny enhet i Rogaland	2,9
Videreføring av RNB2015 - Pilotprosjekt for dyrepoliti	2,0
SPOR og IDeALT	-64,8
Mobilt politi –engangsbevilgning 2015	-16,9
Kostnadsfordeling statlig innkjøpsenhet	-1,6
Beredskapstroppen - engangsbevilgning	-5,1
Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen	- 93,7
Kompensasjon for lønns- og prisstigning	122,1

I Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016), jf. Innst. nr. 6 (2015-2016) legges det opp til å øke bevilgningene som følge av en prognose på 33 000 asylankomster. I proposisjonen er 128 mill. kroner er knyttet til registrering og oppfølging av asylsøkere, 32 mill. kroner til støttefunksjoner, 13 mill. kroner til stillinger og økte transportutgifter knyttet til nedbygging av restanser i 2016, 58,3 mill. kroner til utvidet registrering, 64,2 mill. kroner til økt territorialkontroll, 21,6 mill. kroner til Øst-Finnmark politidistrikt, 11,3 mill. kroner til Kripos, 18,8 mill. kroner til ID-stillinger og 6,8 mill. kroner til distriktsenhetene ved PST. I tillegg er det i budsjettet lagt opp til at 174 nyutdannede fra Politihøgskolen for 2016 midlertidig skal benyttes i arbeidet med økte asylankomster i andre halvår som tilsvarer 82,3 mill. kroner, slik at økningen blir 271,8 mill. kroner. Det ble i 2015 bevilget særskilte midler for å avdekke saker hvor oppholdstillatelse er innvilget på feilaktig identitet. Satsningen er videreført og styrket i 2016.

Statens barnehus styrkes med til sammen 83 mill. kroner i 2016, hvorav 10,5 mill. kroner til etablering og drift 2. halvår 2016 av nytt barnehus i Politidistrikt Øst (lokalisert i Østfold), 34,5 mill. kroner til å styrke bemanningen ved barnehusene og 38 mill. kroner til innføring av ny avhørsmodell og styrking av etterforskning i overgrepssaker mot barn (flere etterforskere, påtalejurister og avhørere), jf. Innst. 6 S (2015-2016).

Justis- og beredskapsdepartementet ber videre Politidirektoratet følge opp føringer fra Stortinget, jf. Innst. 6 S (2015-2016). Det innebærer blant annet å:

- 8 mill. kroner av budsjettet for 2016 til Kripos øremerkes etterforskning av overgrep på nett (økning på 2 mill. kr ift. tidligere)
- opprette dedikerte etterforskningsteam for å bekjempe menneskehandel i alle politidistrikt, etter modell fra EXIT-gruppen i Hordaland politidistrikt.
- sørge for at politikraften ikke sentreres rundt hovedsetene i de ulike distriktene og Politidirektoratet, men at det kommer politiet ute i distriktene til gode.
- prioritere bombegruppen i Oslo når nye politistillinger skal fordeles til politidistriktene, og følge dette opp med utstyrsressurser.
- Intensivere arbeidet med å digitalisere straffesakskjeden med tanke på å øke antall rettsmøter med digitale dokumenter.

Justis- og beredskapsdepartementet viser til at prøveprosjektet for transport og fremstilling av fanger videreføres ut 2016, jf. JDs brev av 26.06.2015. Helårsvirkningen av

tiltaket er 40 mill. 2014- kroner og skal finansieres gjennom bruk av belastningsfullmakt fra POD til KDI.

Politidirektoratet må i 2016 sørge for at personell med riktig kompetanse bidrar i arbeidet med store investeringer i etaten som følger kvalitetssikringsregimet til Finansdepartementet (KVU, KS1, forprosjekt og KS2).

I budsjettet for 2016 er det lagt inn 1,8 mill. kroner til prosjekt med hurtigbehandling for straffesaker i Oslo med et klart og oversiktlig bevisbilde hvor det foreligger unndragelsesfare. Eventuelle merkostnader utover dette, herunder til Kripos, må håndteres innenfor rammen på kap. 440, post 01.

Det legges til grunn at nye politistillinger primært lyses ut som politibetjent 1 rettet mot nyutdannede, men det gis også anledning til å utlyse stillingene i andre tjenestemannskategorier der særlige grunner tilsier dette. Politidistriktene og særorganene må starte ansettelsesprosessene tidlig på året, slik at målet om at de nyutdannede skal tilbys jobb så tidlig som mulig etter endt utdanning, nås.

Viktige endringer i Politidirektoratets tildeling på kap. 440 post 21 (fra 2015):

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Økt bevilgning som følge av økte asylankomster, Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016)	76,0
Trandum modul 3 – drift 2. halvår 2016	12,1
Reduksjon som følge av ny post 25 Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, overslagsbevilgning	-115,0

Ny post 25 Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, overslagsbevilgning

I forbindelse med budsjettbehandlingen, jf. Innst. S 6 (2015-2016) ble det opprettet en egen post 25 Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold, *overslagsbevilgning* med en bevilgning på 115 mill. kroner. Foreløpig kan det legges til grunn at det er de variable kostnadene knyttet til returer som skal budsjetteres på denne posten (reisekostnader, forberedelse, overtid mv). Vi vil komme tilbake med nærmere føringer når nødvendige avklaringer foreligger.

8.1.2 Budsjetttramme kap. 442 Politihøgskolen

Følgende midler stilles til disposisjon for Politihøgskolen i 2016:

Kap. 442		<i>(i 1000 kr)</i>
Post 01	Driftsutgifter	571 484
<i>Sum kap 442</i>		571 484
Kap. 3442		
Post 02	Diverse inntekter	15 629
Post 03	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	17 376
<i>Sum kap 3442</i>		33 005

Endring i bevilgning fra 2015 skyldes i hovedsak (inkl. merverdiavgift):

Tiltak	Beløp i mill. kroner
Effektiviserings- og avbyråkratiseringsreformen inkl. økning i budsjettavtalen	-4,0
Pris- og lønnskompensasjon	5,2
Budsjettkutt	-3,0
Overføring fra kap.440, post 01 Stilling opprettet hos PHS for utdanning av dataingeniører	0,9

8.1.3 Budsjettramme kap. 448 Grensekommisæreren

Følgende midler stilles til disposisjon for Grensekommisæreren i 2016:

Kap. 448		(i 1 000 kr)
Post 01	Driftsutgifter	6,256

Endringen i bevilgning fra 2015 skyldes kompensasjon for lønns- og prisstigning og effektiviserings- og avbyråkratiseringsreform.

9 FULLMAKTER

Fra og med 2016 er fullmaktene delt i to. Fullmakter med unntak av de som skal delegeres hvert år, er flyttet til Hovedinstruks for Politidirektoratet:

Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres:

- Fullmakt til å overskride bevilgning under kap. 440, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3440, post 02 (refusjoner), post 03 (salgsinntekter), post 04 (gebyr – vaktelskap) og post 05 (personalbarnehage) og bevilgning under kap. 442, post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 3442, post 02 (diverse inntekter) og post 03 (inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter).
- Fullmakt til å trekke fra politiets direkte utgifter til oppbevaring, tilsyn og salg av beslag fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (eksklusiv husleieavtaler) og avtale om kjøp av tjenester utover budsjettåret, på de vilkår som fremgår av rundskriv R-110 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet.
- Fullmakt til å belaste Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 21 Spesielle driftsutgifter i 2015. Posten dekker utgifter til godtgjørelse og kjøregodtgjørelse til forliksrådenes medlemmer og nødvendige kompetansehevende tiltak.
- Fullmakt til å belaste kap. 471, post 71 Statens erstatningsansvar. Posten skal benyttes når staten blir erstatningsansvarlig etter alminnelige erstatningsrettslige regler. Det vil blant annet si dersom tjenestemenn har handlet culpøst (uaktsomt) og staten blir ansvarlig etter arbeidsgiveransvaret i skadeerstatningsloven § 2-1. Kap. 471, post 71 kan også benyttes når staten blir dømt til å betale motpartens

saksomkostninger etter tvisteloven. Det er politiet eller påtalemyndigheten, og ikke domstolene, som skal utbetale saksomkostningene.

- Fullmakt til å belaste kap. 471, post 72 Erstatning i anledning straffeforfølgning. Posten skal benyttes for erstatninger etter straffeprosessloven kapitlene 30 og 31. Det vil si at dersom staten blir dømt til å betale motpartens saksomkostninger etter straffeprosessloven kapittel 30, § 438, skal disse utgiftene belastes kap. 471, post 72. Det er politiet eller påtalemyndigheten, og ikke domstolene, som skal foreta utbetalinger av saksomkostninger etter straffeprosessloven § 438. Søknader om erstatning i anledning straffeforfølgning etter straffeprosessloven kapittel 31 fortsatt skal behandles av Statens sivilrettsforvaltning.
- Fullmakt til å belaste kap. 414, post 01 og kap. 466, post 01 til statens utgifter til forsvarer, bistandsadvokater, tolk, og vitner og følgepersoner i forbindelse med avhør av barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner, jf. Prop. 112 L(2014-2015), Lovvedtak 91 (2014-2015)
- Fullmakt til å bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 100 mill. kr.

I tillegg er departementet gitt fullmakt i 2016 til å kunne overskride bevilgningen under kap. 440, postene 01 og 21 med til sammen inntil 20 mill. kroner dersom det er nødvendig for raskt å kunne sette i verk tiltak for å håndtere et høyere antall asylsøkere enn det som er lagt til grunn i bevilgningsforslaget. Politidirektoratet kan ikke ta i bruk denne fullmakten før etter begrunnet søknad til departementet.

VEDLEGG

Vedlegg 1 - Oversikt over reglement, veiledere mv. det vises til i tildelingsbrev 2016

Veiledere o.l.

- «Kommentar- og eksempelsamling for styringsdokumentene tildelingsbrev og instruks for økonomi- og virksomhetsstyring fra departement til virksomhet», SSØ, 17.9.2010
- «Statlig budsjettarbeid», Finansdepartementet, 2006.
- «Mål og resultatstyring i staten. En veileder i resultatmåling», SSØ, 2006.
- «Statlige virksomheters årsrapport til departement etter nye krav», DFØ. Statlige virksomheters årsrapport til departement
- «Veiledning gjennom anskaffelsesprosessen», Difi [URL: www.anskaffelser.no]
- «Miljøledelse i staten. Prosjekt Grønn stat», Miljøverndepartementet, 2003. [URL: <http://www.difi.no/filearchive/miljoverndepartementets-veileder-for-gront-stat.pdf>]
- «Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten», Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet, 2010. URL: http://www.regjeringen.no/upload/FAD/Vedlegg/Lønns-%20og%20personalpolitikk/Veileder_likestillingsredegjorelser.pdf

Regelverk, rutiner og strategidokumenter

- Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, Finansdepartementet, 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013
- Hovedinstruks for økonomistyring i Justis- og politidepartementet, 2005. Tilgjengelig på intranettet til departementet: <http://intranett.jd.dep.no/Verktoy/Retningslinjer/>
- «IKT-strategi i Justis sektoren 2011-2015», Justisdepartementet, 2011. http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/rapporter_planer/planer/2011/ikt-strategi-for-justissektoren-2011-201.html?id=654436
- IKT-styringsmodell for justis sektoren, Justis- og beredskapsdepartementet
- IKT-handlingsplan for justis sektoren 2015-2016, Justis- og beredskapsdepartementet
- Strategi for å øke antall lærlinger i staten, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kunnskapsdepartementet, 06/2015

Rundskriv

- R-4/2010 Hovudbudsjettsskriv for 2012, Finansdepartementet, 18.3.2011.
- R110/2013 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet, Finansdepartementet 25.11.2013.
- R-111 Bruk av belastningsfullmakter og betalinger mellom statlige virksomheter, Finansdepartementet, 28.11.2007.
- R-116 Nettoføringsordningen for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen, Finansdepartementet, 19.09. 2014
- R-117 Internrevisjon i statlige virksomheter, Finansdepartementet, 20.05.15

Annet

- Brev av 4.7.2008 fra justisministeren til underliggende virksomheter om brudd på regelverket om offentlige anskaffelser i justissektoren (krav om etablering av kontraktsarkiv mv.).
- Evalueringsportalen, SSØ [URL: www.evalueringsportalen.no]

Vedlegg 2 - Oversikt over styringsparametere, oppgaver og rapporteringer

Vedlegg 3 - Oversikt over statistikkrapporteringer for 2016

Vedlegg 4 - Oversikt over frister for løpende saker budsjett og etatsstyring

Vedlegg 5 - Mal for rapportering på IKT-prosjekt

Vedlegg 6 - Mal for rapportering på IKT-drift og forvaltning

Vedlegg 7 - Handlingsplan for 2016

Vedlegg 8 - KMDs rundskriv H-14/2015 Fellesføring i tildelingsbrevene for 2016

Vedlegg 9 – KMDs rundskriv H-17/2015 Digitaliseringsrundskrivet